

КРАСИМИР БАЧКОВ
ДЪЛГИЯТ ПЪТ ПРЕЗ ТУНЕЛА

chitanka.info

— Тате, Тате!

— Кажи, пиле?

— Ела да видиш какъв тунел си направих! — възторжено писукаше петгодишният ми син в коридора.

— Добре, след малко! — малкият си измисляше хиляди забавни игри и за всяко ново откритие си търсеше публика. В доста от заниманията му аз играех роля на кон, костенурка нинджа, извънземно, или каквото му измислеше малката главичка. С радост и удоволствие участвах в игрите му, когато не бях зает. Край него се чувствах спокоен, безгрижен и добър — състояния, които не ми бяха присъщи в нормалния живот навън.

— Тате, ела бе, тате! — продължаваше да ме вика синът ми. Станах от фотьойла и отидох при него. Той стоеше пред голямото стенно огледало и държеше в ръчичката си малкото огледалце на жена ми, обърнато към голямото.

— Виж тунелът колко е дълъг! — възклищаваше с искрено удивление малкият.

Спрях рязко. Като хипнотизиран не можех да откъсна поглед от огледалото. Стоях, а кръвта ми изтичаше в тунела, водещ към нищото, образуван от огледалното отражение. Тази игра ми беше ужасно позната. Преди години, на два пъти прехвърлях крак в отвъдното и с непоносима болка, все пак се задържах в измерението на обикновения човешки свят. Страхувах се от тунела и от неговите безбройни сводове, спускащи се към безкрайността.

— Тате! — изкара ме от транса гласът на сина ми. Дръпнах се и влязох обратно в стаята. Отпуснах се безсилен във фотьойла, а малкият се гушна в мене. Сгрян от топлинката му и потъващ в блажен унес от детското му бърборене, аз се престраших да си спомня за двете си пътешествия в тунела. Нито преживяното, нито споменът за него ми бяха приятни, но сега имах сина си, а той ме държеше по-здраво от всичко, което можеше да ми създаде илюзия за живот. Беше добре и да се освободя от необяснимия страх, причинен от две обърнати едно към друго огледала.

* * *

Бях в шести клас, когато командироваха баща ми за цяло лято в курорта Албена. Той работеше като таксиджия и заедно с колегата си разполагаха с бунгало до края на сезона. И двамата обаче се прибираха в града всяка вечер, а в бунгалото се разполагахме аз и синът на другия шофьор — Златко. Лятната ваканция беше дълга и скучна за две момчета на по дванадесет години. По цял ден висяхме на плажа и единствените ни удоволствия бяха да ловим попчета, или да се къпем в морето. Хранехме се на един служебен стол близо до бунгалото и се чувствахме щастливи, че сме без надзор и контрол от страна на родителите си. Почти всеки ден сами минавахме край пиацата на таксите да си видим бащите и да издрънкаме по някое левче за дъвка или друга детска занимавка. Тогава не се замислях за неща като политика, власт или идеология. Знаехме само толкова, колкото ни казваха в училище, и всички западни туристи в курорта приемахме като мръсни, гадни капиталисти. И през ум не можеше да ни мине, че в Албена идваха да почиват работници със семейства, досущ като нашите, с „нищожната“ разлика, че бяха малко по-богати и доста по-свободни от нас. Завиждахме на чуждите деца, че могат да си купуват всички хубави неща, които продаваха в магазините на „Кореком“ и още повече ги мразехме. Стотинките, които ни оставяха бащите ни, стигаха за дъвка „Идеал“ и два — три сиропа, а това съвсем не можеше да се нарече богатство.

Един ден Златко намери на плажа цели пет долара. Радвахме се на банкнотата скришом в бунгалото и минаха няколко дни, преди да се сетим да я похарчим. Отидохме в най-близкия „Кореком“ и започнахме да смятаме колко шоколадови яйца можем да си купим. От всички вкусотии яйцата най-ни привличаха, защото в тях имаше различни сглобяеми играчки, доста по-интересни от тия, които се продават сега. И до днес си пазя двата бронзови индианеца, които оцеляха след нашествието на сина ми върху колекцията, която бях събрал като хлапак по онова време. Тъй като за българи беше забранено да пазаруват в тези магазини, се обърнахме за съвет към продавача на сладолед — бате Сашо. Винаги на него оставяхме уловените попчета след риболов, а той ни даваше безплатно сладолед. Черпеше ни и без да му носим риба, защото бяхме приятели. Тогава беше сигурно двайсетина годишен, но за нас беше единственият безспорен възрастен авторитет в курорта, макар винаги да бе усмихнат. Той реши въпроса

точно за пет минути. Поговори с някои от клиентите си и ни посочи на млада двойка англичани. Каза, че всичко е уредено и ние тръгнахме с тях. Златко с трепет и явно недоверие подаде банкнотата пред магазина, което само разсмя англичаните. Влязохме с тях и на въпросителния жест какво искаме, посочихме веднага яйцата. Мъжът ги купи и отвън ни ги подаде с усмивка. Изчезнахме бързо, без дори да му благодарим.

Така се почна всичко. Веднъж опитали от хубавото, на нас ни се искаше все повече и повече, докато с помощта на бате Сашо започнахме да обменяме валута на чужденците. В началото работехме с негови пари, като ни се полагаше малък процент, а по-късно натрупахме неголям капитал, който доста успешно завъртяхме. С едно „Чейндж мъни?“ успяхме да си докараме прилична печалба за деня. От шоколадови яйца се прехвърлихме на по-едри неща, като след около месец и двамата със Златко успяхме да си купим дънки „Вранглер“. Още същия ден цъфнахме при бащите си и ги помолихме да ни върнат в града за ден — два, за да можем да се изфукаме пред хлапетията в махалата. Обяснихме, че парите за дънки сме събрали от продажбата на рибата, която ловяхме, и дори получихме похвала за това. Така купувахме валута, с нея — различни интересни неща от „Корекон“, които после продавахме с двойна и тройна печалба на нашите съученици и приятели. Неусетно придобихме самочувствие, породено от парите и тайната, забулваща произхода им. В очите на връстниците ни се издигнахме на висоти, които осъзнахме с получаването на първите двойки в училище есента. Самозабравили се от снобско важничене, малко болезнено проумяхме, че трябва все пак и да се учи.

Цяла зима със Златко събирахме стотинки и левчета от където можехме, за да сме готови за следващото лято.

Още първия ден на ваканцията кацнахме на Албена. През това второ лято успяхме да си купим по един японски радиокасетофон и по един сгъваем велосипед.

На третата ваканция вече заглеждахме момичетата и си създавахме кратки запознанства. Бате Сашо си оставаше все същия симпатяга и най-добър наш приятел. Винаги усмихнат зад количката, той по стар навик ни подаваше по фунийка сладолед, но за нас бе от особено значение да си го платим със собствени пари. Бяхме разбрали,

че се занимава с чейндж заради майка си. Покрай лечението на някаква болест тя станала наркоманка и се нуждаеше от опиати. Във валутните аптеки продаваха морфин със специални рецепти и оттам бате Сашо снабдяваше майка си. Не го чухме никога да се оплаче от нещо, а вицовете, които разправяше бяха по-смешни от всички, чути някъде другаде. Всъщност, той ни държеше без да се усетим встрани от мръсотията, съпътстваща всеки чейнчаджия. Учеше ни как да се пазим от ченгетата и да не алчнем за повече от това, което ни правеше щастливи за момента. Винаги, когато вирехме нос ни напомняше незабележимо как се чувстват връстниците ни, които ние просто мамехме с търговиите си. Правеше го на майтап, без да ни поучава и резултат беше невероятен. Със Златко се чувствахме като герои от интересен приключенски филм, пълен с полуголи хубави момичета, ченгета и голямо синьо море. Филмът свърши една вечер в дискотеката на покрива на най-големия хотел в курорта. Беше началото на юли и пристигналите нови групи чужденци проучваха всички места за забавления. Повечето ходеха на групи и се веселяха свободно и непринудено, като всички нормални хора. За една такава група холандци спомена бате Сашо и вечерта тримата се завъртяхме край дискотеката. Мотаехме се в огледалното фойе пред входа и чакахме да дойде групата. Аз и Златко имахме по трийсетина лева, но бате Сашо носеше цели хиляда.

Нещо беше закъсал и кебапчията, който ходеше по плажа му ги бе дал в заем. Усещахме, че с майка му нещата се влошаваха, но с присъщото си за хлапаци безгрижие гледахме отгоре на всичко, което не ни засягаше пряко.

Бяхме се подпрели на парапета, който също бе облепен с огледала и от височината на петнадесетия етаж гледахме към тихото нощно море под нас. От дискотеката излизаха звуците на „Бони Ем“ и се носеха предизвикателно над курорта и водата. Лек вятър поклащаше разноцветните мигащи светлини на цветомузиката и създаваше илюзията, че сме на голям увеселителен кораб, тръгнал нейде към примамливи непознати страни и хора. Холандците се появиха след около час и ние побързахме да сменим парите преди да влязат в дискотеката. Нашите със Златко обменихме буквално за секунди и се заехме да помогнем на бате Сашо. Обърнахме всичките хиляда лева и тъкмо приключихме, когато изскочиха ченгетата. Бяха две цивилни

бройки, които засичахме по няколко пъти на ден из курорта. Недвусмислено по-якият тръгна към нас, а другият затича към аварийната стълба на парапета към покрива. После всичко стана ужасяващо бързо. Бате Сашо се спусна да изпревари ченгето към стълбата, но якият успя да го спъне отзад и нашият приятел се блъсна с глава в една колона. Разлетяха се парчета счупено огледало, но от инерцията той се спря чак до парапета. Отпусна се като парцалена кукла, а гуддените, които така и не бе успял да преброи докрай, се разсипаха от шепата му. И ние, и ченгетата пристъпихме към него и спряхме поразени не само от изтичащата от разрязаното му чело кръв. Смъртта с един замах бе прибрала нещо от него, което мигове преди това го правеше един от нас. Леко превит, с наклонена към парапета глава той сякаш се оглеждаше в парчето счупено от колоната огледало и кой знае как задържало се право до ръката му. Очите му ни гледаха спокойно и безжизнено и вече нищо не ни казваха. А в огледалото на парапета се отразяваше парчето счупено огледало, до ръката му и вътре в него още едно, и още, и още, като образуваше някакъв тъмен тунел, по който бе избягала тайнствено смъртта, отнесла усмивката и живота на бате Сашо.

Тунелът беше толкова дълбок, страшен и привличащ, че не откъсвах очи от него. Чувах някакъв зов и като обладан от черна магия усещах как се изправям и надвесвам над парапета. Едно движение само и щях да полетя към неизмеримите дълбочини, към които така или иначе се приближавахме с всеки изминат ден и час, независимо къде и какви бяхме и колко обичахме живота.

Нещо извънмя и душата ми, тръгнала към неизвестността, се спря и се огледа. Започнах да виждам и аз. Бях прекрачил с единия крак в празнотата под терасата на хотела, а двете ченгета и Златко ме гледаха, занемели от ужас. Забелязах, че ръката на бате Сашо се бе отпуснала и захлупила малкото парче огледало, показало ми тайнствения път към отвъдното. Така тунелът беше затворен, а бате Сашо бе направил последната си добрина за мен. Слязох от парапета и се разплаках. Бях вече голямо момче и се мислех за мъж, но болката в мен напираше с голяма сила и ме правеше слаб и безпомощен. За първи път губех нещо истинско и усещах, че със смъртта на приятеля ми в мен умира детето, заедно с онова прекрасно безгрижие, което търсех и винаги намирах в чистите и добри очи на бате Сашо.

Втората ми среща с тунела стана в казармата. Адаптацията ми към условията там ставаше трудно и болезнено. Свикнал преди това на топли грижи от страна на родителите си и възпитаван от тях в дух на независимост и онази относителна свобода, която можех да си позволяя за онова време, аз се чувствавах като диво животно в клетка. Никой от набора ми, или стари войници не можеше да ме упрекне, че съм мамино синче, напротив, стараеха се да пречупят онова непокорство, което все още ме задържаше в човешки облик и не ми даваше да се превърна в обикновена бурмичка от сложната и закостеняла машина на казармата. Малко след клетвата аз останах единствената черна овца от новобранците и първа бройка за всичката мръсна работа, която можеха да ми измислят старите войници. А те бяха доста изобретателни, защото в казармата развлечения почти нямаше и моето упорство ги забавляваше добре. Наричаха ме кирпич, опърничав козел, инато магаре и още куп подобни суперлативи.

Това обаче не ме дразнеше особено, защото просто не им обръщах внимание. Лошото бяха нарядите, които давах през ден и то все във времето, когато можех най-малко да си почина. Скапвах се от хронично безсъние и преумора, а ако случайно останех за пет минути, без да върша нещо, заспивах на момента. Научих се да спя прав на пост, както и да хитрувам като всички други войници на полосата. Ракетното поделение, в което служих, бе изолирано дълбоко в гората, а най-близкото село до него беше на четиринадесет километра. Една сутрин по време на наряд, когато трябваше да си почивам полагаемите ми се два часа, в караулното се вмъкна пъпчивият и злобен като пинчер младши сержант Чуков. На лакътя му бе сложена лента за дежурен по район и той както винаги, се надуваше като японски петел.

— Кирпич! — изрева той страховито, но аз не се помръднах. Никой нямаше право да ме безпокои във времето, дадено ми за почивка от наряда и той прекалено добре знаеше това.

— Идваш с мен да почистиш тоалетните в щаба! — с мазен подигравателен глас ми заповяда той и скрита мокрите ми цинтови обуца, сложени до печката да се сушат. — Ставай бързо!

Изгледах го с омраза от мръсното легло, на което си бях легнал с дрехите, и се изплюх до краката му. Той почервеня като цвекло, а

пъпките по мизерната му мутра побеляха и така заприлича на уродлива крастава жаба.

— Не изпълняваш заповед, а? — гласът му премина във фалцет и той вбесен се обърна и излезе от стаята. След малко дойде, заедно със старшината, който отговаряше за нашата група. Той беше четиридесетгодишен, нисък и закръглен като баскетболна топка, тарикат, който все се опитваше да се прави на хубав за всеки, с когото е в момента.

— Илиев! — угоднически ме потупа той по рамото. — Вземи ги измий тия шибани тоалетни, че няма кой бе! Войничето, което трябвало да го направи се разболяло и сега е при бацилите в лазарета. След половин час ще дойдат офицерите, а не можем да ги посрещнем с мръсни кенефи, нали?

— Това заповед ли е? — озъбих се аз.

— Е, ти все заповеди ли искаш бе, момче? Вземи направи и ти нещо на добра воля, стига си скачал все с рогите напред! Не ти ли омръзна да те тормозят всички наоколо!

— Омръзна ми, другарю старшина и затова, щом това не е заповед, да ходи Чуков да ги мие тези кенефи! Аз не съм срал там! Който е кензал да си го чисти!

— Искаш да кажеш, че офицерите трябва да си ги чистят, а? — в очите му блеснаха опасни искрици и аз усетих, че трябва да си затварям устата. Въпреки всичко продължих — Искан да кажа, че преди пет минути съм дошъл от полосата, че съм мокър, гладен и ми се спи. Знаете много добре, че това което искате от мен, не е правилно, нали?

Старшината погледна Чуков и отвърна:

— Това е казарма, момче! Много неща не са правилни тук, но няма ти и аз да ги оправяме сега. Хайде, заради мен отиди и измий кенефите, а аз няма да го забравя! — обърна се и излезе, а Чуков злорадно се изхили.

— Що бе Илиев, можеш и да не направиш услуга на старшината. Той не ти е заповядал и аз съм свидетел за това. После, обаче...! — той заклати празната си глава — Да ти е яко дупе, козльо!

Изцвъках му още една плюнка до чепиците и станах. Нахлузих си мокрите цинти направо, без партенки и се повлякох към щаба. Чувствах се като мръсен мокър парцал и точно тъй изглеждах.

Сивото и студено декемврийско небе бе захлупило поделението и ръсеше ситен твърд дъжд, който сякаш се страхуваше да се превърне в сняг. В щаба с опитна професионална хватка измих тоалетните и на двата етажа и тръгнах да излизам. Отвън до входа ме чакаше Чуков и ме спря, за да провери какво съм свършил. След малко се върна и заяви, че съм оплескал тоалетната на първия етаж. Тръгнах след него да видя за какво има претенции и видях, че пъпчивото копеле нарочно беше изсипало хлор в коридорчето между двете кабинки.

— Виж каква свинщина си направил бе, боец! — отмъстително се захили пак той. — Изчисти го веднага.

— Аз ли? — пристъпих към него бавно със стиснати юмруци.

— Ти какво, плашиш ли ме бе, кирлив новобранец такъв? — даде си кураж и дори леко замахна с ръка към мен Чуков. На мен толкова ми трябваше. Скочих и му забих един в пъпките. Главата му се удари отзад в стената, и за да не падне, го подпях с един ъперкът под брадата. От устата му плисна кръв и ме опръска. Отдръпнах се и младши сержантът се изсипа на земята. Пресегнах се и взех маркуча от чешмата встрани. Пуснах водата и насочих струята към окървавеното началство. Той се заизвива като червей от студената вода в хлорта, която сам си беше наръсил и се закашля задавено. Спях чешмата и излязох. Щом шаваше, значи беше жив, а това ми стигаше. Върнах се в караулното, легнах и заспах.

Едва ли бях спал повече от пет минути, когато ме събудиха. Беше началник караула. Поиска ми колана и ме вкара в ареста. Малката стаичка с още по-миниатюрно прозорче, където бях затворен, беше постудена и от фризер. Дървеният нар бе вдигнат и заключен с катинар на стената. Всичко наоколо беше цимент, студ и безизходица. Свих се клекнал, за да спестя ценните калории топлина, но голяма полза нямаше. Теглих им една мръсна псувня с пълен глас и извадих безопасна игла от яката на куртката си. Счупих края с главичка и хванах катинара. Беше смешна работа да го отворя. Имаше време като ученик, когато от чист интерес към забранените неща поизучих някои апашки номера. Ето, че сега това ми помагаше.

Спуснах нара и легнах в поза на човешкия ембрион в зародиш. Така заспах пак. Много скоро ме събудиха за втори път тази сутрин. Отворих очи и видях командира на поделението да ме побутва по рамото. Скочих на крака и заставах мирно.

— Седни, седни момче! — посочи той към нара и сам седна на него. Гледа ме известно време и после запита:

— С какво отключи катинара?

Показах му безопасната игла.

— Ще ми разкажеш ли как стигна до тука? — върна ми иглата той. Вдигнах рамене. Какво можех да му кажа? Щеше да се получи като оплакване, а не исках да се излагам по този начин. Той почака малко и каза: — Искам да знам само истината! Твоята истина, защото онези истории, които чух за тебе, нещо не ми се връзват накрая! — гледаше ме като баща и точно по бащински сложи ръка на рамото ми. Топлите му кафяви очи успокояваха чисто по човешки и ме приканваха да споделя болката си. Не се правеше на добър като старшината, а си беше такъв. После, той беше първият човек, който се отнасяше добре към мен. Отпуснах се и започнах да разказвам. Изредих му всичките простотии, които бях изтърпял до момента и млъкнах. Той стана, извика началник караула и му нареди:

— Върни на войника колана и доведи онзи бития младши сержант на неговото място! Обади се на техния старшина и му кажи веднага да дойде при мен в щаба! Действай! — Обърна се към мен и тъжно се усмихна — Не си го слагай на сърцето, момче! Покрай идиотщините в казармата няма да разбереш как си станал мъж. Истинският мъж трябва да мине и през хубаво, и през лошо, нали?

Страхувах се да го погледна, заради влагата в очите си. Току виж си помислил, че плача като някаква ученичка. Нареди ми да отида в спалното ни помещение и да си легна. Това било заповед. Отвърнах „Слушам“ и тръгнах да изпълнявам първата човешка заповед от три месеца насам. Започнах да разбирам, защо българските войски са жертвали толкова смело живота си през изминалите войни. С такъв командир начело, едва ли нещо можеше да спре „Великия войник“, за който се пееше в песента.

От последната история положението ми в казармата съвсем се влоши. Чуков лежа три дни в ареста, старшината на групата получи мъмрене пред строя, досущ като провинил се войник, а мен започнаха да ме избягват всички — и новобранци и стари войници. Наричаха ме с презрение „връзка“, но не им стискаше да ме действат, както преди. През първите три дни не ми пукаше, но когато това продължи повече от седмица, започнах да се чувствам зле. Страняха от мен като от

прокажен, а това тежеше май повече от старото тегло. Реших да опитам да живея сам сред другите, все едно бях сред враговете и резултатът беше адски мръсен. Озлобих се към всеки и всичко, и започнах накрая да се питам, дали пък вината не е в мен, щом толкова хора са се изправили насреща ми. Една нощ бях наред на портала на поделението, или както му казвахме още КПП-1. Това беше най-приятният пост, защото не трябваше да се върви по калната полоса, а само двадесет метра напред по асфалта на пътя и пак обратно. Можех и да се свия на сушина до сградата на КПП-то, без да съм в сериозно нарушение. След разговора с командира на поделението обаче, мерациите ми за кръшкане се бяха изпарили.

Крачех бавно, а мракът бе толкова гъст, че почти не виждах нищо, когато бях с гръб към КПП-то. На връщане бледата крушка на портала, чезнеща от вълните мъгла и дъжд ме привличаше, като загубило ориентация насекомо. На една от обиколките, приближавайки се към поделението, чух зад себе си тих човешки глас:

— Е-е-е-й! Ш-ш-ш-ш!

Стреснат се обърнах. Може би заради вятъра и шумящата гора не бях чул, как зад гърба ми се е приближил брадясал, облечен само по пижама мъж. Стоеше бос на асфалта, а от косата и брадата му се стичаха струйки вода. Залепналата за плътта му пижама очертаваше болезнено слабо тяло. Беше вдигнал едната си ръка към мен, а с другата държеше притиснато към гърдите си голямо кръгло огледало.

— Ш-ш-ш! — продължаваше тихо да съска като змия непознатият и да се приближава съвсем бавно. Усещането, че може да ти настръхне косата от страх, не е книжна измислица. Точно така беше с мен и в момента бях забравил, че на рамото ми виси заредена карабина. Стоях и гледах как расте огледалото идващо срещу мен и как ме поглъща в пустотата си. Пак бях пред тунела и невероятно ясно виждах светлината, идваща от очите на бате Сашо, преплетена с блясъка от очите на непознатия. Чувах веселия му глас, който нещо ме зовеше, но с всяка крачка на брадясалия към мен ставаше все по-неразбираем и пронизителен. Накрая се превърна в писък и се плъзна по острието на бръснача, който държеше в протегнатата си ръка човекът срещу мен. Карабината ми се изплъзна от рамото и изтрака с приклада си на земята. Механично я задържах и това движение може би ме изкара от хипнозата.

Безумно и нечленоразделно извиках и замахнах с оръжието. Онзи се изви много ловко и отбягна удара. Хвърли бръснача срещу мен, хвана огледалото с две ръце и хилейки се високо побягна в мрака със странно кривяща се фигура. Едва сега мозъкът ми отчете реалността на кошмара, преживян наяве. Чувствувах, че краката ми треперят, някакви нажежени игли пронизваха главата ми и се задушавях. Отворих пресъхналата си уста и поех дълбоко дъх. Май бях спрял да дишам.

Когато началник караула ми доведе смяната, първата му работа бе да си извади пистолета.

— Какво има, Илиев? — огледа се дебнешком той и нареди на другия войник да си зареди оръжието. Вкараха ме в стаичката на КПП то и там старшината ми забърса няколко шамара.

— Няма нищо! — постепенно идвах на себе си аз. В това обаче началник караула не бе убеден, защото веднага завъртя телефона в караулното и вдигна целия наряд по тревога. Почти на момента дотърчаха няколко войника, а малко след тях дежурният офицер по поделение. Той изгони всички от стаичката и започна да ми задава всякакви въпроси, след като разбра, че не искам да кажа какво се е случило. Опитваше се да установи дали не съм се побъркал и аз направо му казах, че няма смисъл да продължава.

— Но ти трябва да кажеш какво е станало, момче! Приличаш на дошъл от оня свят, а се правиш, че нищо няма. Все пак се отнася до сигурността на поделението, за което отговарям аз. Моля те, кажи какво се е случило, каквото и да ти струва! Помисли и за другарите си!

Усмихнах се, без да искам. Молбата му, заедно с обосновката и за „другарите“ ми, звучеше едновременно и приятно и нелепо. Дадох си сметка, че е тъпо да мълча, след като не можах да убедя никого, че всичко е наред, а хората се тревожеха.

— Никой няма да ми повярва, другарю лейтенант!

— Ти кажи по-бързо, а другото остави! — припряно ме подкани лейтенантът. Обясних му с няколко изречения, а той веднага ме помъкна да му покажа мястото, където се бе случило всичко. Заведох го и за моя радост той веднага намери бръснача.

Върнахме се и офицерът вдигна цялото поделение по тревога. Патрулът навсякъде се удвои, а други войници тръгнаха по пътя, от където беше дошъл непознатият. Едва на другия ден по обяд го

заловиха, след като в издирването се бе включила военната и гражданската милиция. Човекът бил психично болен, избягал преди няколко дни от лудницата и се въртял в нашия район. Бил търсен непрекъснато от деня на бягството си, защото заклал с бърснач двамата си колеги по стая. Излезе, че аз съм изкарал късмет и съм спасил кожата. Дали заради тази история с лудия, или защото вече им омръзна да ме отбягват, отначало няколко от старите, а по-късно и други млади войници се спираха при мен и приказваха тъй, сякаш нищо не ни беше разделяло преди. Върхът обаче беше, когато една събота, след като ни бяха прожектирали някакъв филм, до мен се приближи младши сержант Чуков. Настръхнах като котарак, очаквайки някаква неприятност. Той обаче изкара пакет БТ и ми предложи цигара. Чудех се дали да приема, когато усетих тишината и очакването на войниците наоколо. Протегнах ръка и си взех. Бръкнах в джоба си за запалка, но веднага друг войник отстрани ми драсна клечка кибрит, сякаш бях някаква мадама. Запалих и огледах всички подозрително. Дали пак не си правеха цирк „приятелите“ ми?

— Илиев, ама и ти си един козел, да му... мамата! — тупна ме приятелски по рамото Чуков и се ухили — Е, аз че си изпросих боя, не мога да отрека! Но ти изобщо не ми уважи нашивките бе, редник! Така ли се бие началство? — престорено жално се оплакваше той, а всички наоколо ревяха от смях.

— Чуков, да ти го начукам! — отвърнах аз с облекчение. Вече не ми пукаше, защото бях един от тях.

* * *

Погледнах към сина си. Не бърбореше вече, защото беше заспал в ръцете ми. Дишаше леко и спокойно, така, както се спи на познато и сигурно място. Той не се плашеше от тунела, защото беше малък, обичаше света и светът го обичаше безусловно. А аз? Щях ли да продължавам да се боя от две огледала едно срещу друго? Та те си остават само огледала — парчета стъкло, намазани с някаква отражателна боя отзад. Не бяха ли детински страховете ми? И защо един въображаем тунел може да бъде по-страшен от този, в който вървахме от първия до последния си ден? В кой тунел всъщност, се бях

докоснал до смъртта — в измисления, или в този, който за по-просто наричаме ЖИВОТ? А сигурно ли е толкова страшна СМЪРТТА, или е по-страшен страхът от неизвестното, което стои зад нея? Каква е гаранцията, че след като умрем, духовете ни няма да си отдъхнат от наказанието ЖИВОТ? Въпросите се редяха един след друг и понякога си противоречаха с чувствата ми, но сега беше моментът да им търся отговори.

Малкия се размърда и отвори очи. Бяха още замъглени от съня, но ме позна и протегна ръчичка към лицето ми. Погали ме по небръснатата буза и чисто по детски заяви:

— Тате, обичам те! Нали ще си поиграем двамата?

Целунах го по рошавата глава и се съгласих. Той беше по-мъдър от мен. Всички деца са по-мъдри и по-истински от родителите си. Животът не беше нещо, за което е необходимо да се умува много. Той трябваше просто да се живее, понякога дори на игра, но заради самия него, а не заради тая или оная измишльотина, влязла случайно в главите ни!

Та, тук свърши моят тунел! Синът ми ме хвана за ръката и отидохме при стенното огледало да гледаме как едното огледало отразява другото. Беше забавно, като всяка детска игра. А аз не се страхувах, защото ме държеше една мъничка мъжка ръка!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.